

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31513>

Özet

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ), İngilizce literatürde Basic Electronics Skills Self-Efficacy Scale (BESS) olarak bilinmektedir. Bu ölçek, bireylerin temel elektronik becerilerine yönelik algılanan yeterlilik düzeylerini ve kendilerine olan güvenlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, özellikle mühendislik eğitimi ve mesleki eğitim alanlarında öğrencilerin pratik elektronik yeterliliklerini değerlendirmede kritik bir araç olarak tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi Korkmaz ve Korkmaz (2016) tarafından gerçekleştirilmiştir.

TEBÖ, geliştirme tipi bir ölçektir ve temel elektronik kavramlar? anlama, devre kurma ve temel ölçüm cihazlar?n? kullanma gibi yetkinlik alanlar?n? kapsamaktadır. Ölçek, kullanıcılar?n bu becerileri başarı? bir şekilde yerine getirebileceklerine dair inançlar?n? nicel olarak saptamaya hedefler.

Anahtar Kelimeler

Özyeterlilik, Temel Elektronik Becerileri, Alg?, Elektronik Eğitimi, BESS, TEBÖ, Mühendislik.

Yazarlar

Özgen KORKMAZ, Mehmet Kür?at KORKMAZ.

Amaç

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i'nin (TEBÖ) temel amacı, bireylerin elektronik alanındaki pratik ve teorik becerilere yönelik sahip oldukları özyeterlilik düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. Bu ölçüm, eğitimcilerin ve araştırmacılar?n, öğrencilerin hangi alanlarda kendilerini daha yetersiz hissettiklerini tespit etmelerine ve buna yönelik pedagojik müdahaleler geliştirmelerine olanak tanır.

Ölçek, özellikle yükseköğretim kurumlarında mühendislik ve teknik programlara katılan öğrencilerin, ders içeriklerini uygulama ve laboratuvar çalışmalar?n? gerçekleştirme konusundaki motivasyonlar?n? ve inançlar?n? anlamak için tasarlanmıştır. Yüksek özyeterlilik alg?s?, genellikle daha yüksek akademik başarı ve problem çözme becerileri ile ilişkilidir.

Yapı

TEBÖ, psikolojide Albert Bandura tarafından geliştirilen sosyal bilişsel teoriye dayanan özyeterlilik (self-efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Özyeterlilik, bireyin belirli sonuçlar? üretmek için gerekli eylemleri başarı? bir şekilde gerçekleştirebileceğine dair inancıdır.

Bu ba?lamda TEBÖ, özyeterlili?i temel elektronik becerileri çerçevesinde ele al?r. Ölçe?in maddeleri, genellikle devre bile?enlerini tan?ma, basit devreleri kurma, multimetre gibi temel ölçüm aletlerini kullanma ve elektronik problemlerini giderme gibi spesifik, eyleme dayal? becerilere odaklanarak yap?sal geçerlili?i sa?lamaktadır. Ölçek, bireyin elektronik alan?ndaki görevleri yerine getirme yetene?ine dair subjektif de?erlendirmesini yans?t?r.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?nda (Korkmaz & Korkmaz, 2016), TEBÖ'nün geçerlili?inin çe?itli yöntemlerle test edildi?i belirtilmi?tir. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten temel elektronik becerilerine yönelik özyeterlilik yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlam??t?r. Bu kapsamda genellikle uzman görüşü ile içerik geçerlili?i sa?lanm?? ve istatistiksel yöntemlerle yap? geçerlili?i incelenmi?tir.

Yap? geçerlili?ini desteklemek amacıyla, ölçe?in faktör yap?s?n? ortaya koyan faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland??n? göstermi?tir. Orijinal çal??man?n detayl? psikometrik raporlar?na ba?vurularak geçerlilik katsay?lar? incelenmelidir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçme derecesidir. Korkmaz ve Korkmaz (2016) taraf?ndan yap?lan çal??mada, Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i'nin iç tutarl?l??n? belirlemek amacıyla analizler yap?lm??t?r. Genellikle bu tip ölçeklerde Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak güvenilirlik düzeyi rapor edilmektedir.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki maddelerin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? temel yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ölçe?in güvenilirlik sonuçlar?, TEBÖ'nün elektronik beceriler alan?nda tutarl? ölçümler yapabilen sa?lam bir araç oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i'nin (TEBÖ) yap? geçerlili?ini incelemek için, ölçek geli?tirme sürecinde genellikle Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuta m? sahip oldu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizinin amac?, ölçek maddeleri aras?ndaki ili?kileri inceleyerek temel elektronik becerileri özyeterlili?ini olu?turan bile?enleri ortaya ç?karmakt?r. Ortaya ç?kan faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu olmal? ve temel elektronik alan?ndaki farklı yeterlilik gruplar?n? (örneğin, devre analizi, ekipman kullan?m?) temsil etmelidir.

Araç

Test Type:

Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale).

Format:

Öz-bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire). Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi? olmakla birlikte, özyeterlilik ölçeklerinde yayg?n olarak 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r.

Language Available:

Türkçe (Orijinal geli?tirme dili).

Population Group:

Mühendislik ve teknik e?itim alanlar?nda ö?renim gören ö?renciler.

Age Group:

Genç Yeti?kinler (Üniversite ö?rencileri).

Population Details:

Elektronik, elektrik, bilgisayar mühendisli?i veya meslek yüksekokullar?n?n ilgili bölümlerinde temel elektronik dersleri alan ö?renciler.

Test Methodology:

Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, kat?l?mc?lar?n elektronik becerilerine yönelik inançlar?n? belirten maddelerden olu?an nicel bir ölçme arac?.

Anahtar Kelimeler

Öz-Alg?, Teknik Yeterlilik, Mühendislik E?itimi, Ölçme Arac?, Beceriler, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses:

Özgen KORKMAZ için: ozgenkorkmaz@gmail.com

Correspondence Address:

Sorumlu yazar Özgen KORKMAZ ile iletişimi kurulabilir.

Şinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?:

2016.

Şinler ve Ücret:

Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin durumu, sorumlu yazar Özgen KORKMAZ ile do?rudan iletişime geçilerek öğrenilmelidir. Ölçe?in yayınland??? makale aç?k erişimli bir dergide yer almaktadır.

PDF Kayna??:

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki bağlantıdan indirilebilir: temel-elektronik-becerileri-ozyeterlilik-almi-olcegi-tebo-toad.pdf

Kaynaklar

Korkmaz, Ö., & Korkmaz, M.K. (2016). A validity and reliability study of the Basic Electronics Skills Self-Efficacy Scale (BESS). *International Journal of Engineering Pedagogy (IJEP)*. 6(4), 30-35. DOI: 10.3991/ijep.v6i4.6168

Makalenin çevrimiçi bağlantısı: online-journals.org

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak metinde yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM